

Toimintakertomus 2020

Äänellä itkijät ry.

Äänellä itkijät ry:n 19. toimintavuonna 2020 maailmanlaajuinen Covid-19 pandemiakriisi rajoituksineen ja poikkeusoloineen vaikutti myös meidän yhdistyksemme toimintaan. Poikkeusaika on jättänyt valitettavan monet ihmiset yksin ja suorastaan eristyksiin. Olemme kaikki kaivanneet ystäviä ja läheisiä sekä eläviä kohtaamisia ja omia yhteisöjämme. Toisaalta rajoitusten täyttämä vuosi on ohjannut meitä hiljaisuuteen ja yksinkertaisuuteen sekä saanut monet pohtimaan elämän tärkeysjärjestystä ja omien ja verkostojen merkitystä. Vuoden aikana näitä tunteita on purettu myös äänellä itkuksi. Joitakin "koronaitkuja" on julkaistu yhdistyksemme kanavilla netissä. Hallitusjäsenten keskuudessa olemme myös pohtineet ja kokeilleetkin keinoja, kuinka jatkossakin voisimme yhteisönä tarjota ja luoda tilaisuuksia äänellä itkun jakamiseen. Tämä kysymys on vakavasti esillä seuraavan toimintavuoden suunnitelmassa.

TOIMINNAN KUVAUS YLEISESTI VUONNA 2020

Vaikka harmillisen moni tilaisuus ja kurssi jäi toteutumatta poikkeutilan vuoksi, Äänellä itkijät ry:n jäsenistön toimintatilaston mukaaan vuonna 2020 äänellä itkuun liittyviä toiminnan merkintöjä on yhteensä 90 ja tilaisuuksiin osallistuneita yhteensä 1297 henkilöä. Kiitokset kaikille itkijöille ja itkuvirren puolesta työskenteleville aktiivisesta toiminnasta!

Vaikka yhdistyksen yleinen toiminta on ollut pitkälti hiljaiseloa kuluneen toimintavuoden aikana, on äänellä itku kaikunut monella tavalla tekijöidensä elämässä yksityisinä sekä eri yhteisöissä jaettuina itkuina ja saanut myös näkyvyyttä. Tässä poimintoja vuoden varrelta.

Äänellä itku on saanut huomiota mediassa esimerkiksi kansanmusiikin julkaisuissa, aikakauslehdissä sekä Yleisradion hartausohjelmissa. Koronakeväänä 2020 itkijä Pirkko Fihlman vieraili MTV:n uutislähetyksessä ja esitti katkelman koronaitkua, jonka teksti on kokonaisuudessaan luettavissa yhdistyksen nettisivujen Itkuvakassa. Fihlman osallistui itkijänä myös marraskuussa Suomenlinnassa järjestettyyn Baltic Circlen -

yhteisötaideprojektiin. Loppuvuodesta julkaistiin Emmi Kuittisen ja Ikuisen ikävän orkesterin esikoislevy "Itken ja laulan", jonka musiikki pohjautuu itkuvirsiperinteeseen. Joensuussa Tämän ilman alla -tapahtumassa äänellä itku oli esillä monipuolisesti. Myös yhteisötilaisuuksia järjestyi loppuvuodesta Turussa ja Lapinlahden sairaalassa Helsingissä.

Vuoden 2020 kuluessa Äänellä itkijät ry:ltä on toivottu ja kysytty etäyhteyksin toteutettavaa koulutusta. Yhdistyksen hallitus on tätä asiaa pohtinut ja suhtautunut ajatukseen etänä tapahtuvasta itkuvirsikurssista varauksella. Elävään kontaktiin ja vuorovaikutukseen nojaava äänellä itku menettää merkittävän ulottuvuuden, jos itkuilanteita ohjataan ja toteutetaan etäyhteydessä, ellei itse asia ja prosessi sekä ryhmä ole entuudestaan tuttuja.

Yhdistyksen hallituksessa on vuoden mittaan kuitenkin todettu, että on hyvä kokeilla ja luoda myös etäyhteyksiä palvelemaan Äänellä itkijöiden tarpeita ja toiveita. Hallitusjäsenet ovat toimintavuoden kuluessa ylläpitäneet etäyhdellä toimivaa keskinäistä itkupiiriään Skypen välityksellä. Piiri on kokoontunut noin kerran kuukaudessa toukokuusta 2020 alkaen. Keskusteleva vuorovaikutus ja myös äänellä itkun jakaminen tutun ryhmän kanssa on osoittautunut lohdulliseksi ja kannustavaksi yhteyden pidon ja äänellä itkun toteutumisen mahdollistajaksi poikkeusoloissa. Tämä on antanut hyvän kokemuspohjan luoda myös laajemmin yhdistyksen jäsenistöä palvelevia etäyhteyksin toimivia tilaisuuksia seuraavan toimintavuoden aikana.

Marraskuussa 2020 yhdistyksemme jäsen, etnomusikologi Elina Hytönen-Ng aloitti nykyitkuja käsittelevän tutkimuksensa Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiön rahoituksella. Tutkimustaan varten hän haastattelee itkuvirsien parissa työskenteleviä ja toimivia henkilöitä Äänellä itkijät ry:n jäsenistössä sekä yhdistyksen ulkopuolella. Tutkimus käsittelee muunmuassa sitä, miten äänellä itku toteutuu tänä päivänä ja mitä se erilaisille itkijöille merkitsee. Tämän tutkimuksen jatkumoksi on rakentunut kolmesta tutkija-taiteilija työparista koostuvassa työryhmässä toteutettava Kyynelkanavat-hanke, joka käsittelee monipuolisesti itkuvirren merkityksiä, muotoja ja sisältöjä modernissa Suomessa. Hanke sai 3-vuotisen rahoituksen Koneen säätiöltä 3.12.2020. Hanke käynnistyy huhtikuussa 2021 ja se tekee yhteistyötä myös Äänellä itkijät ry:n kanssa.

Vuoden 2020 aikana yhdistyksen piirissä on keskusteltu myös äänellä itkun "kasvoista" nyky päivän suomalaisessa kulttuurissa. Tullessamme 2020-luvulle itkuvirsien kentässä on nähtävissä erilaisia suuntauksia. Yhtäältä akateemiseen traditioon perustuvaa arvokasta

tutkimusta kiinnostaa äänellä itku ja itkuvirsiperinne lähinnä kulttuurisena ilmiönä. Äänellä itkijät ry:n toiminnassa puolestaan on sen perustamisesta lähtien korostunut karjalaisen äänellä itkun itkijäkohtainen prosessi, perinteen lainalaisuuksien oppiminen ja opettaminen sekä nykykielinen äänellä itku. Näiden suuntauksien rinnalle on noussut yhä vahvemmin esille itkuvirsien käsitteleminen eri taidemuodoissa. Taiteilijat ammentavat äänellä itkusta ilmaisua ja lähtökohtia taiteelliseen prosessiin ja teoksiin kuten sävellyksiin, esityksiin ja performansseihin. Kaikki nämä ovat yhteisen itkupuun oksia, joiden ei tulisi kilpailla keskenään, vaan tuottaa erilaisia hedelmiä yhteisen juuriston jakamista ravinteista.

Äänellä itkijät ry:n hallitus näkee, että on viisasta pitää yllä avointa ja ennakkoluulotonta keskustelua erilaisten tekijöiden välillä äänellä itkun ja itkuvirsiperinteen merkityksistä sekä muodoista niin perinteen jatkumona kuin nykypäivän tulkintoina.

Äänellä itkijät ry. on kahden vuosikymmenen aikana tehnyt mittavaa työtä itkuperinteen tietouden sekä saavutettavuuden lisäämiseksi. Yhdistyksen toiminnan perustana on vaalia karjalaista äänellä itkun elävää perintöä, mikä ohjaa meitä yhteisönä peilaamaan toimintaamme ja tuottamaamme sisältöä itkutraditiota sisäistämällä ja siitä oppimalla.

HALLITUS, KOKOUKSET JA JÄSENISTÖ

Vuosikokous pidettiin Helsingin Karjalatalolla 1.3.2020 ja siihen osallistui 11 henkilöä. Vuosikokoustilaisuuden luennoitsijana oli yhdistyksemme jäsen emeritusprofessori Heikki Laitinen, joka puhui miesten itkuista. Vuosikokous valitsi yhdistyksen ja hallituksen puheenjohtajaksi Emilia Kallosen sekä muiksi hallituksen jäseniksi Eeva Puolimatkan, Marjo Akkasen ja Pirkko Fihlmanin. Varajäseniksi valittiin Asta Kohtala ja Minna Hokka. Yhdistyksen sihteeriksi nimettiin Marjo Akkanen, varapuheenjohtajaksi Eeva Puolimatka ja taloudenhoitajaksi Pirkko Fihlman. Toiminnantarkastajaksi valittiin Heikki Laitinen ja Marjaana Toiviainen.

Hallitus on kokoontunut vuoden 2020 aikana seitsemän kertaa. Vuosikokouksen lisäksi muita yleisiä yhdistyksen kokouksia tai jäsentilaisuuksia ei vuoden aikana ole toteuttu. Jäsenkirjeitä vuoden aikana on lähetetty jäsenistölle yhteensä neljä.

Äänellä itkijät ry:ssä on jäsenistöä yhteensä 51 henkilöä, joista 8 ainaisjäsentä ja 1 kannatusjäsen. Vuoden aikana yhdistykseen on liittynyt uusia jäseniä 3 ja eronneita on 4.

TALOUS

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä ylijäämä oli 417,55 € euroa ja oma pääoma 31.12.2020 oli yhteensä 2498,21 euroa.

Yhdistyksen taloutta on ylläpidetty jäsenmaksuilla sekä yhdistyksen omakustanne CD-levyjen (Äänellä itketty) myynnillä. Yhdistyksen omaisuutena lasketaan myymättömät levyt, videokamera ja äänityslaite.

ÄÄNELLÄ ITKIJÄT RY. TOIMINNAN TILASTO VUONNA 2020

Toiminnan tilastoon kootaan vuosittain Äänellä itkijät ry:n jäsenistön yksityistä sekä yhdistyksen järjestämää itkuvirsiin liittyvää toimintaa, näkyvyyttä mediassa sekä kontakteja ulkomaille. Kaikista tilaisuuksista ei välttämättä ole tilastomerkintää, sillä tilasto perustuu jäsenistön ilmoittamiin toimintamerkintöihin. Tilasto on toimintakertomuksen liitteenä.

Yhteenveto vuoden 2020 toiminnasta:

Tilastoon ilmoitettuja merkintöjä on yhteensä 90 ja osallistuneita yhteensä 1297 hlöä, joista:

Kursseja ja työpajoja 14 ja niihin osallistuneita 117.

Muuta koulutustoimintaa yhteensä 3, osallistuneita 6.

Itkupiirien kokoontumisia 16 ja niihin osallistuneita 32.

Luentoja ja esitelmiä 7 ja niihin osallistuneita 129.

Esiintymisiä ja muita yleisötilaisuuksia 31 ja niissä yleisöä 1013.

Julkisia mediaesiintymisiä ja näkyvyyttä on tilastoitu yhteensä 7.

Myönnettyjä avustuksia ja ansitoitumisia 4.

Yhdistyksen kokouksia 8.

Yhteenveto vuodesta 1998 lähtien:

Yhdistyksen piirissä järjestettyjä kursseja vuoden 2020 loppuun mennessä on yhteensä yhteensä 187. ja niihin on osallistunut yhteensä 2230 henkilöä vuoden 2020 loppuun mennessä.

Tampereella 26.2.2021

Äänellä itkijät ry:n puolesta, puheenjohtaja Emilia Kallonen